

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی آردبیل
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای جراحی دندانپزشکی

عنوان:

مقایسه زیستسازگاری و خاصیت استخوان سازی دو ماده (Demineralized) DFDBA و (Freeze-Dried Bone Allograft) FDBA در مجاورت سلول‌های شبه استخوانی (an invitro study)

استاد راهنما:

دکتر علیرضا فتحی آذر

استادان مشاور:

دکتر ودود قاسمی برقی
دکتر عمران حاج محمدی

نگارش:

ساناز طلوعی

تقدیم:

این مجموعه را به پدر و مادر بزرگوارم تقدیم می‌نمایم.

تقدیر و پاسکنزاری:

خدای را بسی شاکرم که از کرم، پدر و مادری فداکار و همراه نصیم ساخته تا در سایه درخت پر بار وجودشان بیسايیم و از ریشه آنها شاخ و برگ کیرم و در راه کسب علم و دانش تلاش نماییم. والدینی که بودشان تاج افتخاری است بر سرم و ناشان دلیلی است بر بودنم، چرا که این دو وجود، پس از پورده‌گار، مایه هستی ام بوده‌اند، دستم را گرفتند و راه رفتن را در این وادی زندگی پر از فراز و تشب آموختند.

آموزگارانی که برایم زندگی، بودن و انسان بودن را معنا کردند.

تقدیم به وجود با ارزشستان . . .

همچنین از آقای دکتر علیرضا فتحی آذربه دلیل یاری ها و راهنمایی های بی‌پشمداشت ایشان که بسیاری از نجتی هارا برایم آسان تر نمودند مشکل و قدردانی می‌نماییم.

چکیده فارسی

مقدمه و هدف: جایگزین‌های استخوان به طور گسترده در درمان‌های ایمپلنت و باسازی نقايسص استخوانی استفاده می‌شوند. آلوگرفتها به عنوان یکی از جایگزین‌های استخوانی پراستفاده در دندانپزشکی مطرح می‌باشند. مهمترین آلوگرفتها Freeze-Dried Bone Allograft (FDBA) و Demineralized Freeze-Dried Bone Allograft (DFDBA) هستند. در مورد تاثیر اثر این دو ماده نتایج متناقضی وجود دارد لذا هدف ما در این مطالعه مقایسه خاصیت زیست‌سازگاری و استخوان‌سازی این دو ماده در محیط آزمایشگاهی است.

مواد و روش: به منظور انجام این مطالعه آزمایشگاهی، FDBA و DFDBA در مجاورت سلول‌های MG-63 قرار گرفتند. تست MTT به منظور ارزیابی زیست‌سازگاری در دو زمان ۲۴ و ۷۲ ساعته انجام گرفت. به منظور ارزیابی خاصیت استخوان‌سازی تست آلیزارین رد بعد از ۱۴ روز انجام شد. تست MTT با paired-T-test و تست آلیزارین رد با T-Test مورد ارزیابی قرار گرفت.

نتایج: نتایج تست MTT نشان داد که در هر دوزمان ۲۴ و ۷۲ ساعته میزان پرولیفراسیون سلولی در FDBA به طور معنی‌داری بیشتر از DFDBA بود ($p < 0.05$). در تست آلیزارین رد میزان تشکیل ندول کلسیفیه در DFDBA به طور معنی‌داری بیشتر از FDBA بود ($p < 0.05$).

بحث و نتیجه گیری: DFDBA از انجام پروسه دمینرالیزیسیون روی FDBA صورت می‌گیرد. بدین منظور از مواد با خاصیت اسیدی استفاده می‌گردد. با توجه به ماهیت اسیدی DFDBA به نظر می‌رسد که میزان پرولیفراسیون سلولی در این ماده کمتر از FDBA است چون سلول‌ها نسبت به اسید حساس هستند. البته پروسه دمینرالیزیسیون باعث خروج فاکتورهای رشدی می‌گردد که باعث شده DFDBA دارای میزان استخوان‌سازی بیشتری گردد. اگر ما بتوانیم از متدهای دیگری برای خارج سازی فاکتورهای رشدی استفاده کنیم، میزان استخوان‌سازی ممکن است در DFDBA افزایش یابد.

کلمات کلیدی: DFDBA، FDBA، MG-63، القای استخوانی، زیست‌سازگاری

فهرست مطالب

عنوان	صفحة
فصل اول: مقدمه	
۱-۱- مقدمه	۲
۱-۲- بیان مسئله و ضرورت اجرای تحقیق	۳
۱-۳- اهداف و فرضیات	۷
۱-۴- تعریف واژه‌ها	۸
فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق	
۲-۱- مقدمه	۱۰
۲-۲- سلول‌های بافت‌های استخوانی	۱۲
۲-۲-۱- استئوسمیت‌ها	۱۲
۲-۲-۲- استئوکلاست‌ها	۱۴
۲-۲-۳- استئوبلاست‌ها	۱۴
۲-۳- پیوند استخوان	۱۷
۲-۴- گرافت استخوانی چیست؟	۱۸
۲-۵- انواع گرافت استخوانی بر حسب کاربرد و مواد تشکیل‌دهنده	۱۹
۲-۶- طبقه‌بندی گرافت استخوانی بر حسب کاربرد و استفاده	۲۰
۲-۶-۱- جایگزین طبیعی	۲۰
۲-۶-۱-۱- اتوگرافت اتلولوگوس	۲۰
۲-۶-۱-۲- آلوگرافت	۲۱
۲-۶-۱-۳- زنوگرافت	۲۲
۲-۶-۱-۴- پلاسمای غنی از پلاکت	۲۳
۲-۶-۱-۴- هیدروکسی آپاتیت (HA)	۲۳
۲-۶-۱-۵- مرجان‌ها	۲۴
۲-۶-۲- جایگزین‌های مصنوعی گرافت استخوانی	۲۴
۲-۶-۲-۱- کلسیم سولفات	۲۴
۲-۶-۲-۲- سرامیک‌های تری کلسیم فسفات (TCP)	۲۴
۲-۶-۲-۳- گلس‌های زیست فعال	۲۶

۲۶	- جایگزین‌های پلیمری ۴-۲-۶-۲
۲۷	۷-۲- آلوگرفتهای DFDBA، FDBA ۷-۲-۲
۲۸	۸-۲- مروری بر پیشینه پژوهش ۸-۲-۲
۲۸	۱-۸-۲- مروری بر پیشینه پژوهش در ایران ۱-۸-۲-۲
۳۱	۲-۸-۲- مروری بر پیشینه پژوهش در خارج ۲-۸-۲-۳

فصل سوم : مواد و روش‌ها

۱-۳-۱	۱-۳- نوع مطالعه، مشخصات و محل انجام کار ۱-۳-۱
۲-۳-۲	۲-۳- تعداد نمونه و روش نمونه‌برداری ۲-۳-۲
۳-۳-۳	۳-۳- نحوه اجرای تحقیق ۳-۳-۳
۳-۳-۱	۱-۳-۳- آماده‌سازی مواد ۱-۳-۳-۱
۳-۳-۲	۲-۳-۳- آماده سازی محیط کشت و سوسپانسیون سلولی ۲-۳-۳-۲
۳-۳-۳	۳-۳- تست MTT ۳-۳-۳
۳-۳-۴	۴-۳- تست Alizarian red ۴-۳-۴
۵-۳	۵-۳- تحلیل آماری ۵-۳
۶-۳	۶-۳- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها ۶-۳

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

۱-۴-۱	۱-۴- مقایسه میزان زیست سازگاری DFDBA و FDBA در مجاورت سلول‌های شبه استخوانی MG-۶۳ بعد از ۲۴ ساعت به روش MTT ۱-۴-۱
۱-۴-۲	۲-۴- مقایسه میزان زیست سازگاری DFDBA و FDBA در مجاورت سلول‌های شبه استخوانی MG-۶۳ بعد از ۷۲ ساعت به روش MTT ۲-۴-۲
۱-۴-۳	۳-۴- مقایسه میزان زیست سازگاری DFDBA و FDBA و گروه کنترل مثبت در مجاورت سلول‌های شبه استخوانی MG-۶۳ بعد از ۲۴ ساعت به روش MTT ۳-۴-۳
۱-۴-۴	۴-۴- مقایسه میزان زیست سازگاری DFDBA و FDBA و گروه کنترل مثبت در مجاورت سلول‌های شبه استخوانی MG-۶۳ بعد از ۷۲ ساعت به روش MTT ۴-۴-۴
۱-۴-۵	۵-۴- نتایج حاصل از ساخت ندولهای کلسیفیکه DBA با غلظت ۰/۰۲۵ در مجاورت سلول-های شبه استخوانی MG-۶۳ پس از ۱۴ روز به روش ALIZARIAN RED ۵-۴-۵

۴-۶- نتایج حاصل از ساخت ندولهای کلسیفیه FDBA با غلظت ۰/۰۲۵ در مجاورت سلولهای شبه استخوانی MG-۶۳ پس از ۱۴ روز به روش ALIZARIAN RED	۵۱
۴-۷- نتایج حاصل از مقایسه ساخت ندولهای کلسیفیه DFDBA و FDBA با غلظت ۰/۰۲۵ در مجاورت سلولهای شبه استخوانی MG-۶۳ پس از ۱۴ روز به روش ALIZARIAN RED	۵۱
۴-۸- نتایج حاصل از مقایسه ساخت ندولهای کلسیفیه DFDBA و FDBA در غلظت ۰/۰۲۵ با گروه کنترل در مجاورت سلولهای شبه استخوانی MG-۶۳ پس از ۱۴ روز به روش ALIZARIAN RED	۵۲
۴-۹- نتایج حاصل از ساخت ندولهای کلسیفیه FDBA با غلظت ۰/۰۵ در مجاورت سلولهای شبه استخوانی MG-۶۳ پس از ۱۴ روز به روش ALIZARIAN RED	۵۴
۴-۱۰- نتایج حاصل از مقایسه ساخت ندولهای کلسیفیه DFDBA و FDBA در غلظت ۰/۰۵ با گروه کنترل در مجاورت سلولهای شبه استخوانی MG-۶۳ پس از ۱۴ روز به روش ALIZARIAN RED	۵۴
بحث و نتیجه گیری	۵۷
۵-۱- بحث	۵۸
۵-۲- محدودیتهای مطالعه	۶۳
۵-۳- پیشنهادها	۶۳
منابع و مأخذ	۶۴
منابع :	۶۵

فهرست شکل‌ها

عنوان	صفحة
شکل ۲-۱: برداشت گرافت استخوان از بال ایلیاک در ناحیه لگن ۲۰	۲۰
شکل ۲-۲: نمونه‌ای از پودر استخوان تجاری به شکل قوطی ۲۲	۲۲
شکل ۲-۳: نوعی هیدروکسی آپاتیت ۲۳	۲۳
شکل ۲-۴: نمونه‌ای از کاربرد تری کلسیم فسفات ۲۵	۲۵
شکل ۳-۱: کیت‌های مورد استفاده در پژوهش ۳۶	۳۶
شکل ۳-۲: برداشت نمونه به حجم ۰/۰۴ تا ۱ گرم توسط سمپلر ۳۷	۳۷
شکل ۳-۳: برداشت نمونه به حجم ۰/۰۴ تا ۲ گرم توسط سمپلر ۳۷	۳۷
شکل ۳-۴: پس از ۲۴ ساعت مجاورت سلول با عصاره‌ی ۲۴ ساعته نمونه ۱ ۳۷	۳۷
شکل ۳-۵: پس از ۲۴ ساعت مجاورت سلول با عصاره‌ی ۲۴ ساعته نمونه ۲ ۳۸	۳۸
شکل ۳-۶: پس از ۲۴ ساعت مجاورت سلول با نمونه کنترل ۳۸	۳۸
شکل ۳-۷: پس از ۲۴ ساعت مجاورت سلول با عصاره‌ی ۷۲ ساعته نمونه ۱ ۳۸	۳۸
شکل ۳-۸: پس از ۲۴ ساعت مجاورت سلول با عصاره‌ی ۷۲ ساعته نمونه ۲ ۳۸	۳۸
شکل ۳-۹: تشکیل کریستال فورمازان پس از زدن رنگ MTT و گذشت زمان ۳ ساعت ۳۹	۳۹
شکل ۴-۳: محیط کشت نمونه‌ها ۳۹	۳۹

فهرست جداول

عنوان	صفحة
جدول ۲-۱: سنتز پروتئوگلیکان‌ها و پروتئین‌های غیرکلژنی توسط استئوبلاست‌ها ۱۷	
جدول ۱-۳: تحلیلهای آماری مورد استفاده در پژوهش حاضر ۴۲	
جدول ۱-۴: مقایسه میزان زیست سازگاری FDBA و DFDBA در مجاورت سلولهای شبه استخوانی MG-63 بعد از ۲۴ ساعت به روش MTT ۴۵	
جدول ۲-۴: مقایسه میزان زیست سازگاری FDBA و DFDBA در مجاورت سلولهای شبه استخوانی MG-63 بعد از ۷۲ ساعت به روش MTT ۴۵	
جدول ۳-۴: مقایسه میزان زیست سازگاری FDBA و DFDBA و گروه کنترل مثبت در مجاورت سلول‌های شبه استخوانی MG-63 بعد از ۲۴ ساعت به روش MTT ۴۶	
جدول ۴-۴: مقایسه میانگین تکثیر سلولی با استفاده از آزمون one way ANOVO ۴۷	
جدول ۴-۵: مقایسه میزان زیست سازگاری FDBA و DFDBA ۴۸	
جدول ۴-۶: مقایسه میانگین تکثیر سلولی با استفاده از ارزیابی MTT در گروه تیمار شده FDBA با گروه تیمار شده با DFDBA و گروه کنترل مثبت با استفاده از آزمون one way ANOVO ۴۹	
جدول ۴-۷: ساخت ندولهای کلسیفیه DFDBA ۵۰	
جدول ۴-۸: ساخت ندولهای کلسیفیه FDBA ۵۱	
جدول ۴-۹: مقایسه ساخت ندولهای کلسیفیه DFDBA و FDBA ۵۱	
جدول ۴-۱۰: مقایسه ساخت ندولهای کلسیفیه DFDBA و FDBA در غلظت ۰/۰۲۵ به روش Alizarian red ۵۲	
جدول ۴-۱۱: مقایسه ساخت ندولهای کلسیفیه FDBA و DFDBA در غلظت ۰/۰۲۵ به روش Alizarian ۵۲	
جدول ۴-۱۲: ساخت ندولهای کلسیفیه DFDBA با غلظت ۰/۰۵ ۵۴	

جدول ۱۳-۴: ساخت ندولهای کلسیفیه FDBA با غلظت ۰/۰۵

جدول ۱۴-۴. مقایسه‌ی ساخت ندولهای کلسیفیه FDBA و DFDBA در غلظت ۰/۰۵

جدول ۱۵-۴: مقایسه‌ی ساخت ندولهای کلسیفیه FDBA و DFDBA در غلظت ۰/۰۵

فهرست نمودارها

صفحه

عنوان

نمودار ۴-۱: مقایسه میانگین تکثیر سلولی با استفاده از ارزیابی MTT بعد از ۲۴ ساعت	۴۷
نمودار ۴-۲: مقایسه میانگین تکثیر سلولی	۴۸
نمودار ۴-۳: مقایسه میانگین تکثیر سلولی	۴۹
نمودار ۴-۴: نتایج حاصل از مقایسه میانگین تکثیر سلولی با استفاده از ارزیابی MTT بعد از ۷۲ ساعت	۵۰
نمودار ۴-۵: مقایسه میانگین تکثیر سلولی	۵۳
نمودار ۴-۶: مقایسه میانگین تکثیر سلولی به روش آلیزارین رد با غلظت ۰.۰۲۵	۵۳
نمودار ۴-۷: مقایسه میانگین تکثیر سلولی با استفاده از ارزیابی آلیزارین رد در گروه تیمار شده با FDBA	۵۶
نمودار ۴-۸: مقایسه میانگین تکثیر سلولی با استفاده از ارزیابی Red Alizarin در گروه تیمار شده با FDBA	۵۶